

Type in meiner Sammlung.

Stellung innerhalb der Gattung *Trupheoneura*. Obwohl in dem Merkmal der Behaarung der Radialader mit ihr übereinstimmend, scheint die vorliegende Art mit *Tr. pauciseta* doch nicht näher verwandt zu sein. Sie gehört vielmehr in die Gruppe um *Tr. percunis*. In dieser kommen Arten mit schwarzen und andere mit weissen Schwingern vor. Unter den Arten mit schwarzen Schwingern steht sicher *Tr. vitrea* WOOD der neuen Art am nächsten, unterscheidet sich aber durch kürzere Randader und andere Proportionen von deren Abschnitten. Die amerikanische *Tr. vitrinervis* MALLOCH mit gleichfalls behaarter 3. Längsader weicht in vielen Einzelheiten ab.

Sittard.

H. SCHMITZ S. J.

Nieuwe vondsten voor de Nederlandsche Coleopterenfauna, XIX.

248. *Harpalus aeneus* F. Van den heer P. VAN DER WIEL ontving ik, met dank, uit Winterswijk, een exemplaar, bij hetwelk de dekschilden op de buitenste tusschenruimten der dekschilden bijna ontbreekt, doch slechts naar het uiteinde nog flauw aangeduid is.

323. *Dromius agilis* F. De heer C. J. DIXON ving bij Loosduinen, April, een ex. van de a. *bimaculatus* DEJ., bij welke de dekschilden op de voorhelft eene lichte, en voor het uiteinde eene kleine dito vlek vertoonen. Met dank voor mijne collectie aangeboden.

447. *Dytiscus lapponicus* GYLLH. De heer B. KLIJNSTRA deelde mij mede, dat, indien men de versch gevangen ♀♀ zóó tegen het daglicht houdt, dat het licht dwars over de langsgroeven valt, deze een in 't oog vallenden goudglans vertoonen, iets wat bij de naastverwante *D. circumflexus* F. ♀ var. *dubius* SERV. (door REITTER: *perplexus* LAC. genoemd) niet voorkomt; bij gedroogde exemplaren blijven de langsgroeven duidelijk geelrood, wat bij *circumflexus* niet of nagenoeg niet het geval is. Ook werd mij door genoemden heer er attent op gemaakt, dat de voorrand der achtercoxae bij

D. lapponicus naar binnen in een minder regelmatig bocht afgerond is.

490. *Oxypoda vittata* MÄRK. Van Pater E. WASMANN ontving ik een exemplaar uit Exaeten (Limburg), bij hetwelk van de geelachtige scheve vlek nog slechts aan den schouder iets zichtbaar is. Met dank werd dat exemplaar voor mijne collectie ontvangen.

782. *Quedius cinctus* PAYK. Exemplaren met grootendeels geelroodachtige dekschilden zijn a. *rufipennis* PORTA. Ik bezit een exemplaar uit Kolhorn, Noord-Holl. (DIXON) en een uit Heerlen, Limb. (Mr. UYTENBOOGAART).

784. *Quedius fuliginosus* GRAV. Bij a. *impunctifrons* DELAHON ontbreken de beide middelste stippen op het voorhoofd; bij den Haag. Ook komen wel exemplaren voor, bij welke een der binnenste voorhoofdstippen ontbreekt. BERNHAUER beschrijft eene var. *curtipennis*, welke veel op de Fårøer voorkomt, maar ook in Voralberg, Bohemen en zelfs in Buchara gevonden is. Zij onderscheidt zich van het type door de veel kortere (ongeveer half zoo lang als het halsschild), dichter en duidelijk, eenigszins dwarsrimpelig bestippelde dekschilden en de lichtroode, aan den wortel lichter gekleurde sprieten. Exemplaren van de laatste drie genoemde vindplaatsen vertoonen echter, volgens hem, niet meer de duidelijke ruwrimpelige bestippling der dekschilden en vormen een overgang tot het type. Ik bezit een exemplaar, voor vele jaren bij Nootdorp gevangen, dat wel aan de beschrijving beantwoordt. De dekschilden zijn opvallend kort, ongeveer $\frac{2}{3}$ van de lengte van het halsschild; ook de kleur der sprieten is als in de beschrijving gegeven. Dus ook een overgangsvorm tot het type.

785. *Quedius molochinus* GRAV. (*picipennis* PAYK.). Volgens BERNHAUER heeft *picipennis* PAYK. de prioriteit. Exemplaren met totaal zwarte dekschilden zijn a. *niger* J. SALHB. (*nigrinus* PORTA, *nigripennis* HANEL, *nigrinus* DELAHON) en komen wat minder voor dan het type. Deze a. zou allicht met aanverwante soorten verward kunnen worden, maar het ontbreken van de dwarsrij van stippels op het voorhoofd, tusschen de oogen, doet de soort dadelijk herkennen. SEIDLITZ, REITTER en KUHT vermelden alleen het type met bruinroode dek-

schilden. GANGLBAUER zegt: „die Flügeldecken meist rothbraun”.

822. *Philonthus laminatus* CREUTZ. Van den heer WITTPEN ontving ik, met dank, uit Zeeburg, April, een exemplaar met donker steenroode dekschilden, waarop geringe groenachtige weerschijn en dichte rossige beharing; ook is de beharing op liet achterlijf rossig.

824. *Philonthus aeneus* ROSSL. Bij sommige exemplaren zijn de dekschilden roodbruin of bruinrood, met uiterst geringen bronsglans (onuitgekleurd!); een dergelijk exemplaar uit Cuijk (N.-Brab.) is opvallend klein ($8\frac{1}{2}$ mm.).

846. *Philonthus ebeninus* GRAV. De als *coruscus* GRAV. en *concinuus* GRAV. vermelde variëteiten, worden door REITTER als zelfstandige soorten aangemerkt. De a. *ochropus* GRAV. wordt als zoodanig tot *P. concinuus* gerekend. *P. coruscus* GRAV. werd o. a. nog bij Valkenburg (Limb.) in aantal in hamsterwoningen aangetroffen.

862. *Philonthus astutus* ER. Voor enkele jaren ving ik in het Haagsche bosch, langs eene sloot onder dorre bladeren, een vrij groot aantal exemplaren. Sedert is deze soort daar verdwenen: in hare plaats treft men nu alleen de in uiterlijk zoozeer overeenkomende *P. fimetarius* GRAV. aan, welke overal in onze omstreken buitengewoon algemeen is. Is *P. astutus* wellicht, in den strijd om het bestaan, daar ter plaatse, uitgeroeid?

894. *Lathrobium geminum* KR. (*boreale* THOMS.). De a. *volgense* HOCHH. bij Breda, Gorkum en Wijk-bij-Duurstede. Volgens REITTER is deze vermoedelijk een ras van *L. elongatum* L.; zij werd in oudere lijsten (1875 en 1887) ten onrechte als *L. boreale* HOCHH. opgegeven.

905. *Lathrobium terminatum* GRAV. De var. *atripalpe* SCRIBA bij Hillegersberg; bij deze zijn de vleugels rudimentair en de dekschilden even lang als, of iets korter dan het halschild. Bij a. *femorale* DELAHON zijn alle dijen meer of minder donkergekleurd; bij een dergelijk exemplaar uit Ommen, door de vriendelijkheid van den heer F. VALCK LUCASSEN ontvangen, zijn ook de dekschilden totaal zwart.

1211. *Necrophorus vespilloides* HERBST. De a. *Altumi* WESTH. werd door Jhr. W. C. VAN HEURN bij Hummelo gevangen

en welwillend voor mijne collectie aangeboden. De dekschilden zijn grootendeels rood; van den achtersten zwarten dwarsband is slechts een zijstuk, een middelste zwarte stip en een smalle strook langs den naad over.

1415. *Meligethes aeneus* F. (*brassicae* REITT., non SCOP.). Van Pater E. WASMANN ontving ik, met dank, een exemplaar van deze soort, dat geheel den indruk maakt een hybride van deze soort en *P. viridescens* F. te zijn; de habitus is als bij laatstgenoemde soort, de pooten zijn zeer donker gekleurd.

1970bis. *Melanophila acuminata* DE GEER. Van deze soort werd door den heer A. KERKHOVEN een exemplaar gevangen aan den Rijnsoever, op de landingsplaats der booten bij Huis ter Aa. Met veel dank werd deze interessante vondst voor mijne collectie afgestaan. REITTER noemt o. a. Oldenburg en Mecklenburg als vindplaatsen. Het genus *Melanophila* ESCHSCHOLTZ is aldus in de tabel (Col. Neerl. I, blz. 73) bij 6 tusschen te voegen:

6. Sprieten eenigszins knievormig gebogen, met een lang, verdikt wortellid en verlengd 3^e lid; het 2^e lid kort, even lang als het 4^e en de daarop volgende leedjes. Voordijen verdikt en van een grooten tand voorzien. Dekschilden meestal met in rijen geplaatste goudglanzige groeven. Zie verder l. c. . . . . *Chrysobothris*.

Sprieten niet knievormig gebogen, met niet opvallend lang en verdikt wortellid, ook het 3^e lid weinig verlengd. Voordijen ongetand . . . . . 6'.

6'. Basis van het halsschild (en der dekschilden) aan weerszijden meer of minder uitgebogen. Basis der dekschilden niet verheven gerand. Dekschilden dicht en onregelmatig bestippeld, zelden met de flauwe aanduiding van langsrribben. Sprietleedjes van af het 4^e driehoekig verbreed. Schildje klein. (Bij *M. acuminata* DE GEER is het halsschild hartvormig, smaller dan de dekschilden, fijn netsgewijze bestippeld. Uiteinde der dekschilden elk in een scherpe punt uitgetrokken, de oppervlakte zeer dicht en fijn korrelig en met eenige vlakke indrukken. Zwart, loodglanzig. Lengte 8—11 mm.) . . . . . *Melanophila*.

Basis van het halsschild recht afgesneden, de basis

der dekschilden meer of minder bultig verheven gerand. Lichaam afgeplat. Dekschilden onregelmatig bestippeld, zonder eenige aanduiding van langsribben. Schildje driehoekig . . . . . *Anthaxia*.

2253bis. *Omophlus rufitarsis* LESKE. In eene oude collectie vond ik een exemplaar van de *a. frigidus* MULS., met de etiket: „Nijmegen (Oudemans)”. Dr. A. C. OUDEMANS schrijft mij, dat hij zich deze vondst uit de jaren 1874—’75 niet meer herinnert, maar dat aan de etiketteering niet te twifelen valt, daar hij in die dagen nimmer buitenlandsche Coleoptera ontving. Kan wellicht bij een lateren bezitter etiketverwisseling plaats gehad hebben? Onmogelijk is het niet, dat deze soort meer gevangen zal worden, daar het ras *lividipes* MULS.¹⁾ (zie: Col. Neerl. II, blz. 275) in de Antwerpsche Campine en in de Rijnprov. aangetroffen is. Terwijl bij het type de dekschilden uiterst fijn geel, als bestoven, behaard zijn, is bij *a. frigidus* MULS. (meestal ♀♀) deze beharing, evenzoo fijn, zwart.

2183. *Anobium? confusum* KRAATZ (*denticolle* SAHLB., GYLL., THOMS.).

Van Mr. L. DE VOS TOT NEDERVEEN CAPPEL ontving ik destijds een exemplaar, in Juli bij Scheveningen gevangen en vermoedelijk met hout uit Noord-Europa geïmporteerd, dat hoogst waarschijnlijk tot deze soort behoort, doch daarvan opvallend onderscheiden is door het niet vergroeid zijn van het 2^e tot 5^e sterniet en daarom, hetzij eene merkwaardige afwijking, of misschien wel eene onbeschreven soort is. Volgens v. SEIDLITZ kommt de soort in Zweden en Finland voor; volgens REITTER ook bij St. Petersburg en zelfs in Spanje. Het exemplaar is zoo opvallend, dat ik eene uitvoerige beschrijving ervan niet overbodig acht.

De beschrijving bij de verschillende auteurs past volkomen op ons exemplaar, behoudens dat het 2^e tot 5^e sterniet in het midden vergroeid moesten zijn (evenals bij *A. denticolle* PANZ. en bij de niet als inheemsch bekende *A. pertinax* L.), wat echter bij ons exemplaar niet het geval is.

Vooreerst behoort het zonder eenigen twijfel tot het genus

1) Volgens REITTER eene goede soort.

Anobium F., daar het halsschild aan de zijden volkomen gerand is, de dekschilden van scherp ingestoken en goed begrensde stippellijnen voorzien zijn, de bovenzijde uiterst fijn neerliggend behaard is, het halsschild iets smaller dan de dekschilden is en de voorcoxae niet aaneenstooten. Dan is de niet sterk ontwikkelde bultige verhevenheid op het halsschild van voren duidelijk breed ingedrukt en door een diepen langsindruk, welke naar voren als eene scherpe groef doorloopt, volkomen middendoor gedeeld; bovendien is het halsschild aan de basis het breedst, waarom het derhalve tot het sub-gen. *Dendrobium* ¹⁾ MULS. behooren zou, wanneer ook het 2^e en 5^e sterniet in het midden vergroeid waren.

Tot de beide andere sub-genera, *Microbregma* SEIDL. ²⁾ en *Anobium* s. str. kan het exemplaar niet gerekend worden, daar bij het eerstgenoemde sub-genus (ofschoon de bultige verhevenheid op het halsschild evenzoo in de lengte duidelijk ingedrukt is) het halsschild daarentegen aan de basis sterk versmald is en aldaar veel smaller is dan de dekschilden aan de basis (hiertoe behoort *A. emarginatum* DFTS. (niet incl.), bij welke de sterniten niet vergroeid zijn); en bij het sub-gen. *Anobium* s. str. is de bultige verhevenheid op het halsschild zijdelings gecomprimeerd en in het midden hoogstens slechts van eene verdiepte langslijn voorzien. Uit een en ander volgt dus, dat voor ons exemplaar, wanneer het niet tot het sub-gen. *Dendrobium* gerekend mag worden, een nieuw sub-genus zou moeten worden opgesteld, maar dan is het ook een nieuwe soort.

De verwantschap van *A. confusum* KR. met de aanverwante soorten blijkt uit de hierbij gevoegde tabel:

¹⁾ In de Lijst der in Nederland enz. voorkomende Coleoptera 1906, blz. 44, 3^e kolom, is *Dendrobium*, evenals de genera, met een vette letter gedrukt; het had met een gewone letter en gespatieerd gezet moeten zijn.

²⁾ Bij de sub-genera *Dendrobium* en *Microbregma* heet het bij REITZER („Bestimm. Tab., 47 Heft, 1901, blz. 19 en „Fauna Germanica III, 1911, blz. 311): „Der mehr weniger erhabene Höcker des Halsschildes vorn eingedrückt, oder durch ein Mittelgrübchen getheilt“. Bij *A. confusum* KR. is zoowel een middelgroefje op de bult van het halsschild als een dwarsindruk ervoor voorhanden; bij de andere soorten van het sub-gen. *Dendrobium* en bij het sub-gen. *Microbregma* is alleen een middelgroefje aanwezig.

1. De zijrandlijn van het halsschild is van voren op eenigen afstand van de voorhoeken vorksgewijze vertakt, waardoor een driehoekig vlak aanwezig is; de bultige verhevenheid over het midden met een oppervlakkigen langsindruk, van voren niet ingedrukt; de basis nagenoeg overal, maar vooral in de achterhoeken geel viltig behaard. Dekschilden aan den top te zamen afgerond, met zwakkere stippellijnen dan bij *A. pertinax* L. Zie verder: „Col. Neerl. II, blz. 229”. . . *denticollis* PANZ.

De zijrandlijn van het halsschild loopt gewoon (niet vorksgewijze vertakt) tot aan de voorhoeken door en vormt daar geen driehoekig vlak. Aan de basis van het halsschild hoogstens alleen in de achterhoeken geel viltig behaard 2

2. Halsschild in de achterhoeken met eene goudgele viltvlek; de bultige verhevenheid met een duidelijken langsindruk, van voren niet ingedrukt; voor het schildje met een oppervlakkige langskiel. Zie verder l. c. . . . . *pertinax* L. (niet incl.)

Halsschild zonder gele viltvlekken; de bultige verhevenheid niet sterk ontwikkeld, of wel: de schijf gelijkmatig gewelfd; de basis voor het schildje zonder eenige aanduiding van eene langskiel 3

3. Voorhoeken van het halsschild recht, scherp aangeduid. Beharing der bovenzijde uiterst kort, de grondkleur niet bedekkend. De bultige verhevenheid van voren breed ingedrukt en door eene langsgroef duidelijk middendoor gedeeld. Dekschilden aan den top te zamen duidelijk afgeknot, met even krachtige stippellijnen als bij *pertinax*. Lengte, volgens REITTER, 4—4.5, volgens v. SEIDLITZ 4—5 mm.; ons exemplaar is 4 mm. lang . . . . .

. . . . . *confusum* KR.

Hieraan verwant is *A. carpetanum* VON HEYDEN uit Spanje, bij welke de voorhoeken van het halsschild afgerond zijn. De beharing der bovenzijde iets dichter en langer, de grondkleur bedekkende. Halsschild over het midden gelijkmatig gewelfd.